

ΕΝΩΣΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΤΥΠΟΥ
ΙΔΡΥΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 4286 / 1963
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 71-73 - ΑΘΗΝΑ 106 78
ΤΗΛ. 210/38 14 623 ΤΗΛ-FAX. 210/38 11 360
e-mail: eiet@otenet.gr

Αρ. Πρωτ. 2912

ΑΘΗΝΑ 4^η Δεκεμβρίου 2008

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΑΡΘΡΟΥ

Σας κοινοποιούμε άρθρο σχετικά με την αντισυνταγματικότητα του Ν.3548/07, το οποίο καλείστε να δημοσιεύσετε στις προσεχείς σας εκδόσεις.

Στη χειραγώγηση του Περιφερειακού Τύπου στοχεύει ο Ν.3548/07.

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΩΤΗΡΕΛΗ Συνταγματολόγου, Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Οι τυπικές προϋποθέσεις του ν. 3548/2007 για την καταχώρηση δημοσιεύσεων των φορέων του Δημοσίου στον τοπικό και νομαρχιακό Τύπο θέτουν σοβαρά προβλήματα συμβατότητας τόσο με το Σύνταγμα όσο και με την κοινοτική έννομη τάξη. Και τούτο διότι θέτουν υπέρμετρους περιορισμούς σε πλειάδα θεμελιωδών δικαιωμάτων, των οποίων υποκείμενα (φορείς) είναι προεχόντως οι εν ευρεία εννοία εκδότες των τοπικών και νομαρχιακών εφημερίδων. Πρόκειται, ειδικότερα, για δικαιώματα με ενισχυμένη και πολυεπίπεδη προστασία, δεδομένου ότι απορρέουν αφ' ενός μεν από την ελευθερία του Τύπου, όπως αυτή προστατεύεται από το Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ, αφ' ετέρου δε από την εν γένει οικονομική ελευθερία, ιδίως ως ελευθερία ανταγωνισμού, όπως εξαγγέλλεται από το Σύνταγμα και εξειδικεύεται, μέσω ιδίως της ελεύθερης κυκλοφορίας προσώπων και αγαθών και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, από την κοινοτική έννομη τάξη.

Κοινός παρονομαστής, τόσο υπό το πρίσμα του Συντάγματος όσο και υπό το πρίσμα της κοινοτικής έννομης τάξης, είναι η παραβίαση της ρητά κατοχυρωμένης αρχής της αναλογικότητας, όπως έχει διαπλασθεί από την νομολογία και τη θεωρία. Πρέπει να επισημανθεί μάλιστα ότι οι περιορισμοί που τίθενται, μέσω των συγκεκριμένων προϋποθέσεων του ν. 3548/2007, δεν υπερβαίνουν απλώς το αναγκαίο μέτρο, σε σχέση με τον διακηρυγμένο σκοπό του –δηλαδή την ευρύτερη δυνατή δημοσιότητα και την διαφάνεια του καθεστώτος των καταχωρήσεων των εν ευρεία εννοία φορέων του Δημοσίου στον τοπικό και νομαρχιακό Τύπο– αλλά εν πολλοίς είναι και εντελώς άσχετοι με τον σκοπό αυτό. Πράγματι, από την επί μέρους αξιολόγηση των υπό εξέταση προϋποθέσεων, στο πλαίσιο της ισχύουσας συνταγματικής και κοινοτικής έννομης τάξης, προκύπτει κατά τρόπο ανεπίδεκτο αμφισβητήσεως ότι οι περιορισμοί που εισάγονται, ως προς τους εκδότες των τοπικών και νομαρχιακών εφημερίδων, όχι

μόνον εκτρέπονται εν πολλοίς του σκοπού τον οποίο υποτίθεται ότι υπηρετούν αλλά και είναι λιγότερο ή περισσότερο προσχηματικοί. Συγκεκριμένα οι περιορισμοί αυτοί υποτάσσονται στην λογική μιας πατερναλιστικής παρέμβασης του κράτους, το οποίο στην πραγματικότητα δεν αποβλέπει στην διαφανή και αποτελεσματική ρύθμιση του καθεστώτος των καταχωρήσεων αλλά στην διαμόρφωσή του κατά τέτοιον τρόπο ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πρόσφορο μέσο πίεσης για την έμμεση και συγκαλυμμένη επιβολή συγκεκριμένων προτύπων στη λειτουργία του τοπικού και νομαρχιακού Τύπου.

Η θεμελιώδης παρανόηση, εν προκειμένω, είναι ότι οι καταχωρήσεις των φορέων του Δημοσίου εκλαμβάνονται, σχεδόν απροκάλυπτα, σαν μορφή κρατικών ενισχύσεων του τοπικού και νομαρχιακού Τύπου. Μια τέτοια θεώρηση αποτελεί, εν πρώτοις, εγγενή και αφετηριακή παρεκτροπή των σχετικών ρυθμίσεων, οι οποίες αντί να διαμορφώνουν συνθήκες διαφάνειας της κρατικής δράσης και διάχυσης των πληροφοριών που εμπεριέχονται στις καταχωρήσεις μετατρέπονται σε μέσο εξυπηρέτησης αλλότριων στοχεύσεων, που κανονικά θα έπρεπε –στο μέτρο που είναι συμβατές με το ισχύον συνταγματικό και κοινοτικό πλαίσιο– να αποτελέσουν αντικείμενο ξεχωριστής νομοθετικής πολιτικής, με ανοιχτά χαρτιά και φανερές προθέσεις: την ρύθμιση της οργάνωσης και λειτουργίας του τοπικού και νομαρχιακού Τύπου. Παράλληλα, όμως, η θεώρηση αυτή των καταχωρήσεων στον Τύπο ως έμμεσων κρατικών ενισχύσεων είναι εξ ορισμού και επιδεκτική καταχρηστικής αξιοποίησης από τις κρατικές αρχές που τις διαχειρίζονται. Ως εκ τούτου εγκυμονεί έντονους κινδύνους πελατειακής χειραγώγησης ενός κατ' εξοχήν ευαίσθητου μέσου ενημέρωσης και επικοινωνίας, που έχει ζωτική σημασία για την διακίνηση των ιδεών στην περιφέρεια αλλά και για τον έλεγχο τόσο των τοπικών όσο και των κεντρικών φορέων της εξουσίας. Με άλλα λόγια, η νοοτροπία των συντακτών του νόμου να εισαγάγουν επιλεκτικά ορισμένες αυθαίρετες και συχνά ασφυκτικές προδιαγραφές, ξένες εν πολλοίς με την διακηρυγμένη στοχοθεσία του, όχι μόνον βρίσκεται σε καταφανή αντίθεση με τις γενικόλογες εξαγγελίες της εισηγητικής έκθεσης αλλά και αποπνέει μια λογική «λειτουργικής δέσμευσης» κρίσιμων θεμελιωδών δικαιωμάτων, με κριτήρια που όχι μόνον οδηγούν στην υπέρμετρη και αυθαίρετη συρρίκνωσή τους αλλά και δεν προσιδιάζουν, γενικότερα, ούτε στον φιλελεύθερο αλλά ούτε και στον δημοκρατικό χαρακτήρα του πολιτεύματός μας.